

2.8 Pracovní mikroregiony

Cílem následující kapitoly je snaha o přesnější zachycení skutečného rozmístění pracovních příležitostí a jejich struktury, včetně stanovení rozsahu pracovních mikroregionů, jakožto „přirozených“ územních celků, méně závislých na administrativním uspořádání. Zachycení orientace, intenzity i struktury dojíždkových proudů pomocí mikroregionů představuje relativně syntetické hodnocení, jehož platnost by měla být oproti předchozím dílčím závěrům univerzálnější a neměla by být výrazněji ovlivněna vývojem v krátkém časovém období.¹

Kromě nesporného metodologického obohacení předkládané analýzy by měla být přínosem regionalizace i její snaha o reakci na současné vysoce aktuální otázky reformy územní veřejné správy. Měla by být interpretována jako model, který naznačuje sílu jednotlivých center i charakter vztahů v jejich zázemí v případě, že jako klíčový (a jediný) regionálně-tvorný proces je chápána dojíždka obyvatel za prací.²

Mikroregiony byly **vymezeny** postupným seskupování obcí do vyšších celků podle principu převládající orientace celkové dojíždky za prací. Výsledný pracovní mikroregion tvoří územně souvislý celek charakterizovaný relativně vysokou mírou vnitřní uzavřenosti dojíždky za prací (především její denní formy). Je až na výjimky tvořen 1 centrem (jádro) a jeho spádovým zázemím tvořeným nejméně 3 obcemi. Zázemí musí mít nejméně 4 tisíce obyvatel, celý mikroregion 10 tisíc obyvatel.

Centrum (středisko) pracovního mikroregionu je město s významnější koncentrací pracovních příležitostí, které slouží k uspokojování potřeb nejen jeho rezidentů, ale i obyvatel bydlících v okolních obcích. Centra mají obvykle (není podmínkou) více než 5 tis. obyvatel a většinou i kladné saldo denní dojíždky za prací.

Spádová oblast (zázemí) pracovního mikroregionu je tvořena obcemi, které se nacházejí kolem centra pracovního mikroregionu a jsou s ním funkčně propojeny (integrovány) intenzivní dojíždkou za prací. Obce jsou přiřazeny k centru podle principu převládající orientace celkové pracovní dojíždky. V případě nejasné orientace hlavního směru dojíždky (z obce vyjíždí stejný počet osob i do jiných směrů) je přihlédnuto k dodatečným kritériím:

- nejvýznamnější cíl denní dojíždky
- v pořadí další významné cíle dojíždky (a vzájemné poměry mezi nimi)
- nejvýznamnější mikroregiony dojíždky (jednotlivé cíle vyjíždky byly pro každou obec agregovány do celých mikroregionů) a jejich vzájemné relace
- spádovost obce podle výsledků regionalizace z roku 1991
- silniční vzdálenost ke středisku
- terénní členitost

Některé obce nemají hlavní spád přímo do příslušného centra, ale jsou s ním spojeny nepřímo přes jinou větší obec (často přes tzv. subregionální centrum).

Centrum (středisko) pracovního subregionu je obec (obvykle město), do kterého mají hlavní spád (přímo či nepřímo) denní dojíždky za prací alespoň 2 sousední obce s úhrnnou populační velikostí v rozmezí 1-4 tis.

¹ Relativně menší míra měnlivosti při hodnocení dojíždky podle pracovních mikroregionů odráží silnější vazbu mezi přirozenou spádovostí územních jednotek a organizací celého sídelního systému. Hierarchie jednotlivých center v sobě odráží dlouhodobý vývoj urbanizační, sociální, ekonomický aj. (rozmístění dojíždkových proudů reflektuje primárně gravitační působení nejvýznamnějších center, kdy vahou je zejména ekonomická síla jednotlivých středisek), současné změny v sídelní struktuře, rozmístění obyvatel i pracovních příležitostí mohou tento vývoj jen částečně korigovat. To však automaticky neznamená neměnný význam jednotlivých středisek, ke změnám za posledních 10 let došlo zejména v aglomeracích a v zázemí největších měst či v oblastech ležících na rozhraní vlivu více středisek. Přestože cílem následujícího rozboru je především popis stavu k roku 2001, v některých případech je poukázáno i na pravděpodobné tendence (jak během uplynulého desetiletí, tak i v období od posledního censu do současnosti).

² Je zřejmé, že existují i jiné regionálně-tvorné procesy vázané na obyvatelstvo (viz podrobnější diskuse v úvodu publikace). Jejich užití jako podkladů pro regionalizaci je však značně ztíženo, a to jak omezeným rozsahem této publikace, tak především absencí úplných, metodicky porovnatelných statistických údajů o těchto procesech.

Podle starších anketárních šetření (prováděných výzkumnými ústavy v 70. a 80. letech) tvořila v ČR dojíždka za prací 50-60 % všech cest obyvatel, následované dojíždkou na rekreaci, kulturou a zábavou a dále dojíždkou do škol (obě kategorie s podílem zhruba 10-20 % na všech cestách). Od té doby došlo pravděpodobně k dílčím změnám v intenzitě jednotlivých procesů i jejich vzájemných vazbách (např. spojování cest za nákupy a zábavou), dominantní role pracovní dojíždky však nepochybně zůstala nedotčena (i proto, že se týká největší části obyvatel).

Konečně je třeba zdůraznit, že pracovní dojíždka má nezastupitelnou roli především při integraci územních celků na mikroregionálním řádu (tj. zjednodušeně na úrovni mezi okresy a správními obvody obcí s rozšířenou působností). Pro vymezení vyšších jednotek, resp. pro stanovení hierarchie mezi mikroregiony je potřeba pracovní pohyby doplnit údaji o jiných formách prostorové mobility, především o migraci obyvatelstva, či spádem za vyššími formami služeb občanské vybavenosti. Takový úkol však svojí šíří a komplexností již výrazně překračuje zaměření této publikace, proto bylo od seskupování mikroregionů do vyšších celků upuštěno.

obyvatel. Pracovní subregion je hierarchicky nižší celek, u něhož rozhodující část pracovní dojížděky není obvykle uzavřena v rámci jeho hranic (pracovní vyjíždka z jeho centra směřuje většinou mimo vymezený subregion).

Celý postup při seskupování obcí do vyšších celků je popsán níže.³

Při interpretaci charakteristik pracovních mikroregionů a jejich center je třeba vzít v potaz určité **nedostatky** plynoucí z hrubosti či neúplnosti přijatých kritérií.

- Vychází pouze z dojížděky za prací, ostatní formy prostorové mobility obyvatelstva zanedbává (dojížděku do škol, za občanskou vybaveností, za rekreací, nebo migraci obyvatelstva). Jak již bylo uvedeno výše, dojížděka za prací představuje nejčtetnější formu mobility obyvatel a pro vytváření územních celků na úrovni mikroregionu má jednoznačně nejdůležitější a nezastupitelný význam.
- Neřeší problém hierarchie navržených středisek a jejich skladebnost do vyšší celků (mezo- a makroregionů).
- Rozhraní mezi mikro- a subregiony bylo zvoleno do značné míry subjektivně. Výše zvolené kritérium (4 tis. obyvatel zázemí a 10 tis. obyvatel celkem) je poměrně málo přísné a umožňuje vymezit i celky, jejichž vztahová uzavřenost z pohledu pracovní dojížděky je problematická (viz některé vysoké podíly vyjíždějících mimo vymezený mikroregion v tab. 2.25 a 2.26). Důvodem „měkkosti“ je mj. snaha o rámcové porovnání s výsledky regionalizace z roku 1991, kde byla také použita podobně mírná kritéria.
- Závislost poměru populační velikosti střediska a zázemí na citlivosti vymezení centra v administrativních hranicích. Některá centra jsou administrativně vymezena značně široce zahrnují i odlehlé a přitom populačně významné části obce, které by svým charakterem patřily spíše do zázemí tohoto centra. Deformující vliv administrativních hranic může v některých případech rozostřit kritérium minimálního počtu obcí v zázemí (odlehlá sídla mohou, ale nemusí být integrována do jedné obce, týká se především horských a podhorských oblastí).
- Při rozhodování o spádovosti obce se poměřují relativní spády k různým cílům dojížděky, společným základem pro porovnání je celkový objem pracovní vyjížděky mimo obec. Do spádovosti těchto obcí se však přímo nepromítá celková intenzita vyjížděky (teoreticky by měla být inverzně závislá na velikosti obce, může se však výrazně lišit i mezi obcemi stejné velikosti), ani míra ekonomické aktivity v obci. V některých obcích, především v periferních oblastech, může být celková intenzita vyjížděky snížena vinou vysokého počtu nezaměstnaných či ekonomicky neaktivních osob, kterým se nevyplatí dojíždět do vzdálenějších cílů, případně neseženou dostatek pracovních příležitostí ani v místě bydliště. Celková spádovost takové obce je poté posuzována podle relativně malého vzorku dojíždějících osob.
- Kvalita získaných údajů z cenzu je sice relativně vysoká (z celkového počtu 4 288 tis. vyjíždějících v ČR jich okolo 150 tis. (3,5 %) neuvedlo místo pracoviště, nebo jej výjimečně uvedlo neúplně). Spíše v ojedinělých případech tak může být skutečný směr dojížděky vychýlen vlivem neuvedených, či špatně uvedených směrů dojížděky, nebo chybným zařazením některých pohybů k denní formě dojížděky místo formy nedenní (např. některé druhy směnného provozu).
- Časový odstup mezi populačním cenzem (březen 2001) a současností. Přestože bylo konstatováno, že v obecné rovině jsou pracovní mikroregiony relativně stabilními celky, k dílčím změnám ve spádovosti mohlo dojít i během relativně krátkého období od posledního cenzu. Týká se to zejména obcí ležících na rozhraní vlivu více středisek (v tzv. oscilační zóně), ale i samotných center (především menších měst, kde je lokální trh práce výrazně ovlivněn jediným větším zaměstnavatelem).

³ Nejdříve byl pro každou z 6 258 obcí v ČR (podle vymezení k datu sčítání) stanoven prostý hlavní směr pracovní vyjížděky (bez zohlednění dodatečných kritérií). Obec, která se stala cílem dojížděky pro jinou obec, již nebyla dále připojována. Tím vzniklo 611 elementárních spádových okrsků. Kritéria pro subregionální centrum splnilo 288 okrsků, z nichž 156 okrsků dokonce i kritéria mikroregionu. Třetina okrsků však měla v zázemí pouze 1 spádovou obec a více než 100 okrsků nedosahovalo jako celek ani hranice 1 000 obyvatel. Všechny okrsky, které nevyhověly požadovaným kritériím mikroregionu (téměř ¾), byly následně přiřčeny k vyšším celkům (mikroregionům) podle orientace směru vyjížděky z největší obce okrsku (ta by měla dostatečně reprezentovat spádovost celého útvaru). V případě nejasné orientace bylo přihlédnuto k dodatečným kritériím (viz výše). Po této úpravě bylo vymezeno 184 mikroregionálních center a dalších 131 center na úrovni subregionu.

Následně byla upravena spádovost obcí, které tvořily enklávy (zajištění shody spádovosti se sousedními obcemi), změněna byla též orientace vyjížděky z některých vojenských újezdů a z obcí s rozsáhlým katastrem a současně minimálním počtem obyvatel. Tyto korekce se týkaly jen velmi malého počtu obcí.

V závěrečné fázi byly pro kontrolu všechny proudy vyjížděky z každé obce agregovány do jednotlivých mikroregionů (cílů dojížděky) a byly porovnány nejvýznamnější preference každé obce. Pokud obec preferovala na 1. místě odlišný mikroregion (než ten, který byl pro ni dříve určen), nebo docházelo k současné preferenci více mikroregionů, byla znovu posouzena její spádovost podle výše uvedených pomocných kritérií. V odůvodněných případech byla obec přiřazena k jinému mikroregionu (šlo většinou o velmi malé obce v řídké zalidněných oblastech na rozhraní vlivu 2 či více středisek, nebo o obce ležící v zázemí krajských měst).

Nejdůležitější **výsledky** pracovní regionalizace jsou představeny (v mapové podobě) i v celorepublikovém pohledu. V daleko podrobnějším detailu jsou naopak analyzovány pracovní mikroregiony v příslušném kraji. Textové tabulky uvádějí jejich základní charakteristiky (počet obcí, rozloha, počet obyvatel ve středisku i zázemí), tak i podrobnější strukturu dojížděkových proudů mezi/v rámci jednotlivých mikroregionů. V doprovodném textu je poukázáno na specifičnosti některých celků, a to hlediska oprávněnosti jejich vymezení i struktury dojíždějících do spádového centra. V nejvýznamnějších případech jsou naznačeny i pravděpodobné vývojové tendence. Ilustrativní mapy dokreslují rozsah mikroregionů, včetně jejich vazby k územně-správnímu členění, platnému k 1.1.2003 (výjimku představují pracovní mikroregiony, ty byly agregovány z obcí podle jejich stavu k 1.1.2001).

Zatímco tato kapitola 2.8 se zabývá pracovními mikroregiony, předchozí kapitola je výhradně zaměřena na jejich centra. Rozbor je zde (kap. 2.7) doplněn podrobnými tabulkami řady B v příloze s charakteristikami dojíždějících z nejvýznamnějších zdrojových obcí. Dojížděkové proudy se zde neomezují pouze na hranice daného mikroregionu, ale mohou pokrývat celé území ČR (tedy např. i obce náležící do jiného kraje).

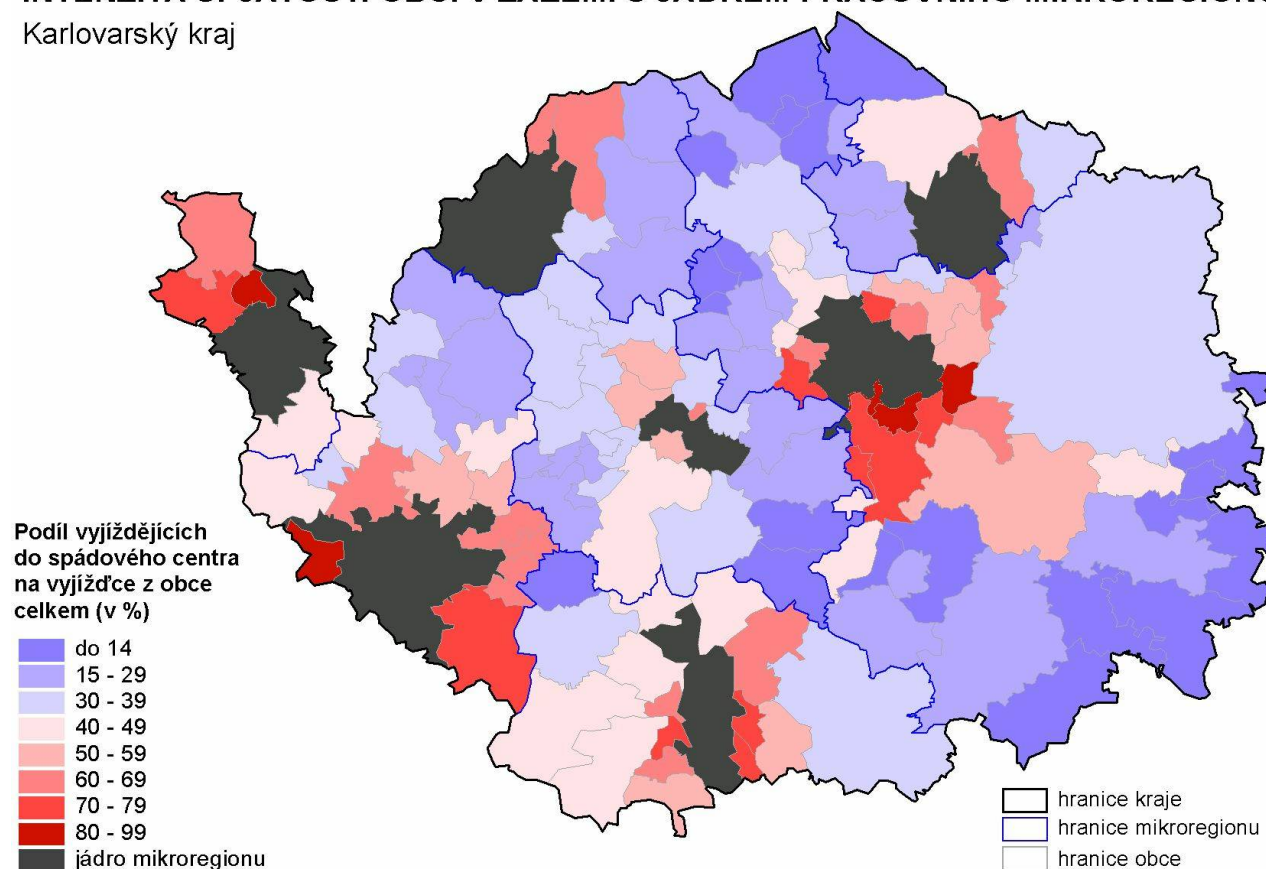
SROVNÁNÍ VYMEZENÍ PRACOVNÍCH MIKROREGIONŮ A SPRÁVNÍCH OBVODŮ OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Pozn. Pracovní mikroregiony jsou vymezeny barvou a jsou pojmenovány

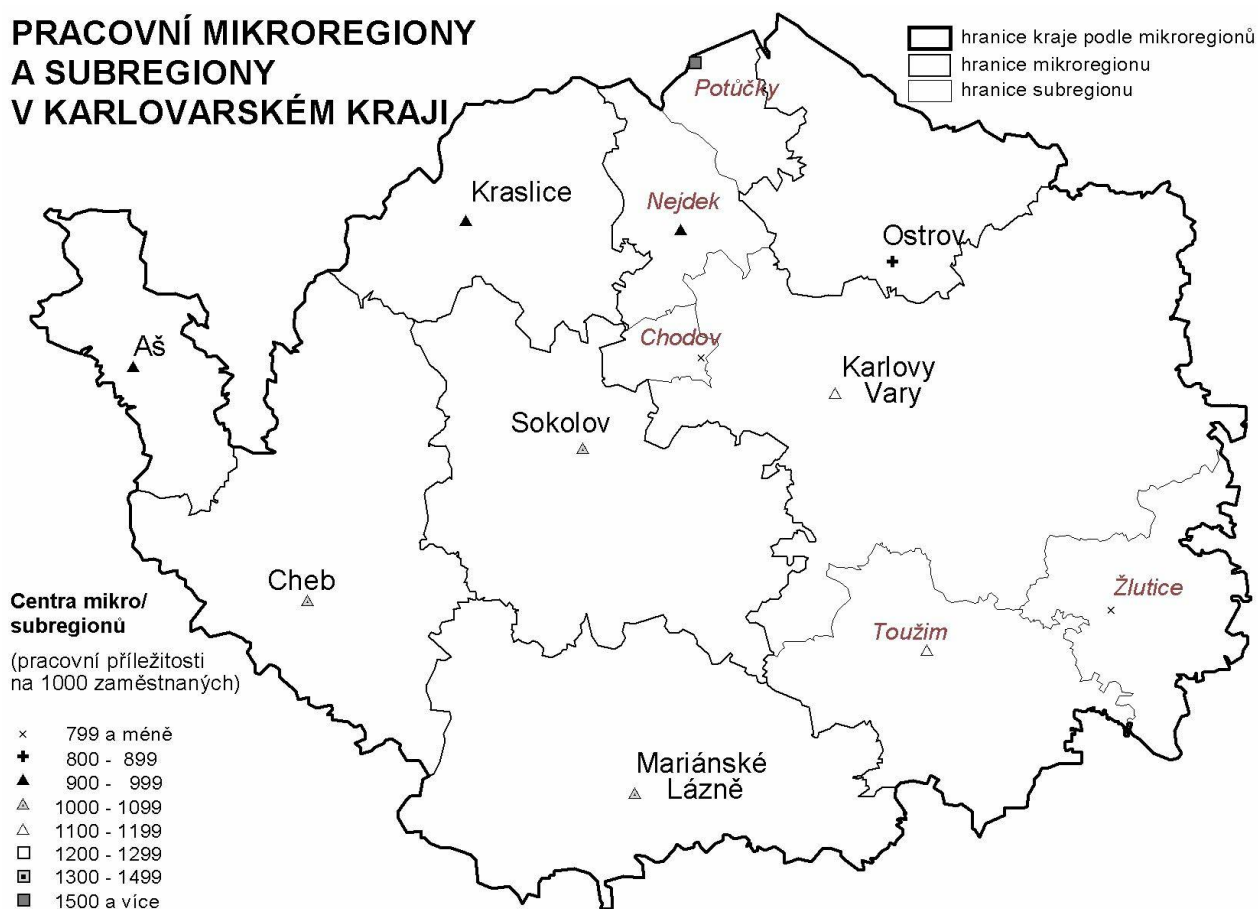
INTENZITA SPJATOSTI OBCÍ V ZÁZEMÍ S JÁDREM PRACOVNÍHO MIKROREGIONU

Karlovarský kraj

Na základě zjištěných údajů bylo v Karlovarském kraji vymezeno celkem 7 pracovních mikroregionů, jejichž úhrnná rozloha překračuje o 51 km² rozlohu kraje. Počet obcí v mikroregionech byl o dvě vyšší než v kraji a počet obyvatel byl také vyšší, a to o 745 osob. Z ostatních krajů spadaly do pracovních mikroregionů Karlovarského kraje dvě obce. Obec Bezděrov ležící v Plzeňském kraji, spadající pod SO ORP (správní obvod obce s rozšířenou působností) Kralovice a obec Podbořanský Rohozec ležící v kraji Ústeckém, spadající do SO ORP Podbořany. Žádná obec kraje nebyla součástí mikroregionu ležícího mimo Karlovarský kraj. Ze srovnání hranic SO ORP a mikroregionů jsou vidět rozdíly. Jediný SO ORP Aš má shodné hranice s mikroregionem. Z SO ORP Cheb spadají obce Dolní Žandov a Milíkov do mikroregionu Mariánské Lázně. Do sokolovského mikroregionu patří navíc obec Oloví z kraslického SO ORP a 5 obcí spadá pod mikroregion Karlovy Vary. Jsou to obce Chodov, Nové Sedlo, Tatrovice, Vintířov a Vřesová. Nejvíce obcí do svého mikroregionu přitahují Karlovy Vary, celkem je zde o 14 obcí víc než v SO ORP Karlovy Vary. Kromě pěti výše uvedených ze sokolovského SO ORP sem patří ještě dvě obce ze sousedních krajů (Plzeňského a Ústeckého) a dále 7 obcí z SO ORP Ostrov. Na severu jsou to obce Abertamy, Horní Blatná, Pernink a Potůčky, na jihu karlovarského mikroregionu jsou to obce Hájek, Velichov a Vojkovice.

PRACOVNÍ MIKROREGIONY A SUBREGIONY V KARLOVARSKÉM KRAJI

Tab. 2.8.1 Srovnání základních charakteristik správních obvodů obcí s rozšířenou působností a pracovních mikroregionů

Správní obvody obcí s rozšířenou působností (ORP) vymezené k 1.1.2003	rozloha (v km ²)	počet obcí	počet obyvatel	Pracovní mikroregiony podle dojížděky za práci v roce 2001	rozloha (v km ²)	počet obcí	počet obyvatel
CHEB	497	21	49 655	CHEB	436	19	48 255
Aš	144	5	17 041	Aš	144	5	17 041
Mariánské Lázně	405	14	25 143	Mariánské Lázně	466	16	26 543
KARLOVY VARY	1 197	40	90 534	KARLOVY VARY	1 386	54	114 536
Ostrov	318	14	28 363	Ostrov	238	7	23 974
SOKOLOV	489	30	79 501	SOKOLOV	449	26	62 534
Kraslice	265	8	14 106	Kraslice	246	7	12 205
Území celkem	3 314	132	304 343	Území celkem	3 365	134	305 088

Poznámky:

Všechna data se vztahují k datu sčítání lidu, domů a bytů 2001

Velkými písmeny jsou uvedena centra, která do konce roku 2002 plnila funkci okresních měst, obyčejným písmem jsou znázorněna centra, která jsou od roku 2003 obcemi III. stupně (ORP), kurzívou pak centra plnící funkce obce II. stupně (POU).

Ze všech 7 mikroregionů měl v kraji dominantní postavení mikroregion Karlovy Vary. Z úhrnu všech mikroregionů v kraji zabíral největší území (41,2%) a v jeho 54 obcích (40,3% obcí) žilo 37,5% obyvatel. Druhým největším mikroregionem byl Sokolov, ve kterém žila pětina obyvatel na 13,3% území. Třetím největším mikroregionem byl Cheb, kde žilo 15,8% osob. Tyto tři mikroregiony jsou zároveň sídly okresních měst a měly tedy předpoklad být největšími centry. Dohromady v nich žije 73,9% obyvatel na ploše 67,5% rozlohy mikroregionů. Z ostatních mikroregionů je nejvýznamnější mariánskolázeňský, kde žije 8,7%

obyvatel. Na území karlovarského mikroregionu je několik dalších center dojížděky, proto zde byly definovány subregiony Chodov, Nejdek, Potůčky, Toužim a Žlutice.

Tab. 2.8.2 Počet obyvatel, pracovních míst a saldo dojížděky za prací v pracovních mikroregionech

Pracovní mikroregiony	Rozloha mikro-regionu (km ²)	Počet obcí v mikro-regionu	Počet obyvatel mikroregionu			Podíl jádra mikroregionu (v %)		Pracovní místa v mikroregionu		Saldo dojížděky za prací	
			celkem	v tom		na obyvatelstvu	na prac. příležitosti	celkem	na 1000 zaměst. obyvatel ¹⁾	v jádře mikro-regionu	v celém mikro-regionu
				jádro	zázemí						
CHEB	436	19	48 255	32 893	15 362	68,2	68,0	23 882	1010	253	232
Aš	144	5	17 041	12 584	4 457	73,8	72,6	7 794	934	-534	-550
Mariánské Lázně	466	16	26 543	14 741	11 802	55,5	65,2	12 309	950	717	-646
KARLOVY VARY	1386	54	114 536	53 358	61 178	46,6	53,4	55 334	1024	3 878	1 305
Ostrov	238	7	23 974	17 451	6 523	72,8	69,7	9 880	873	-1 459	-1 436
SOKOLOV	449	26	62 534	25 081	37 453	40,1	47,7	26 196	918	629	-2 339
Kraslice	246	7	12 205	7 273	4 932	59,6	75,6	4 419	782	-220	-1 234

¹⁾ bydlících v obcích mikroregionu

Poznámka:

Velkými písmeny jsou uvedena centra, která do konce roku 2002 plnila funkci okresních měst, obyčejným písmem jsou znázorněna centra, která jsou od roku 2003 obcemi III. stupně (ORP), kurzívou pak centra plnící funkce obce II. stupně (POU).

Srovnání celých mikroregionů s jejich jádry ukazuje značné rozdíly nejen v počtu obyvatel, ale i v počtu pracovních příležitostí. Nejmenší podíl jádra na mikroregionu vykazoval Sokolov, kde žilo 40,1% obyvatel mikroregionu a počet pracovních příležitostí v jádru nebyl o mnoho vyšší, představoval 47,7% pracovních míst mikroregionu. Nejvíce osob (73,8%) bylo naopak soustředěno v jádře ašského mikroregionu a podíl pracovních příležitostí s tímto faktem úzce korespondoval. Největší rozdíl mezi počtem osob bydlících v jádře a celým mikroregionem byl zaznamenán v kraslickém mikroregionu, kde v jádru bydlí sice jen 59,6% obyvatel, ale pracovních příležitostí je zde 75,6%, nejvíce ze všech mikroregionů v kraji. I přes to však kraslický mikroregion nemá dostatek pracovních příležitostí, pouze 782 pracovních míst na 1 000 zaměstnaných. Z pohledu pracovních míst je na tom nejlépe karlovarský mikroregion, který v roce 2001 nabízel 1 024 pracovní místa na 1 000 zaměstnaných obyvatel. Druhým mikroregionem, kde byla nabídka míst nad hodnotou 1 000 byl chebský, který nabízel 1 010 pracovních míst na 1 000 zaměstnaných. Salda jednotlivých mikroregionů byla také rozdílná. V celém mikroregionu dosáhly kladného salda pouze Cheb a Karlovy Vary, zhodnotíme-li pouze jádra, přibudou k těmto dvěma ještě Mariánské Lázně a Sokolov.

Intenzita vyjížděky, vyjádřena podílem vyjíždějících na počtu obyvatel, je v jednotlivých mikroregionech značně odlišná. V karlovarských mikroregionech dosahovala intenzita vyjížděky z obcí mikroregionu 38,4% vyjíždějících na počet obyvatel. Nižší intenzitu měly jen tři mikroregiony - Aš, Cheb a Karlovy Vary. Nejvyšší intenzitu vyjížděky měl pak mikroregion sokolovský (50,3% osob). Rozdíly v počtu vyjíždějících z obcí zázemí jsou ještě větší. Nejvyšší podíl vyjíždějících z obcí zázemí do jádra mikroregionu má Aš (56,0% osob) a pouze dalších 6,0% osob vyjíždí do ostatních obcí mikroregionu, což ukazuje na silné postavení Aše jako jádra mikroregionu, protože zbylých 38,0% zaměstnaných vyjíždí do jiných mikroregionů nebo do zahraničí. Z karlovarského mikroregionu ven vyjížděla pouze necelá čtvrtina zaměstnaných, tím se potvrzuje velká síla mikroregionu. Nižší podíl vyjíždějících ven z mikroregionu má chebský, odkud vyjíždí jen pětina osob, ostatní zaměstnaní využili rozvoje nabídky pracovních míst související s otevřením hranic po roce 1989. Pozice Chebu, ležícího skoro na hranici s Německem, byla výborným začátkem pro rozvoj podnikání zaměřeného na cestovní ruch. V roce 1991 nabízel Cheb 4 pracovní místa na jednoho zaměstnaného. Přestože v roce 2001 byla situace obrácená, na 1 pracovní místo bylo 10 uchazečů, měl Cheb stále kladné saldo pracovních míst, a to 1 016 osob na 1 000 zaměstnaných. Více jak polovina osob vyjíždí za hranice mikroregionu z Kraslic a Ostrova. V kraslickém mikroregionu je vysoká vyjížděka způsobena nedostatečnou nabídkou pracovních míst v mikroregionu stejně tak, jako v Ostrově, odkud jsou ještě navíc pracující přitahováni do mikroregionu karlovarského za vyššími výdělky.

Tab. 2.8.3 Spádovost jádra a zázemí v pracovních mikroregionech

Pracovní mikroregiony	Vyjíždějící za prací z obcí mikroregionu celkem	Intenzita vyjížděky za prací (v %)	Vyjíždějící za prací z obcí zázemí				Vyjíždějící za prací z jádra mikroregionu		
			celkem	v tom v %			celkem	v tom v %	
				do jádra mikro-regionu	do ostatních obcí mikro-regionu	mimo mikroregion (vč. zahr.)		do zázemí mikro-regionu	mimo mikroregion (vč. zahr.)
AŠ	2 387	28,6	899	56,0	6,0	38,0	1 488	41,1	58,9
CHEB	6 821	28,8	3 619	46,4	32,9	20,8	3 202	52,1	47,9
KARLOVY VARY	19 887	36,8	15 075	33,5	42,1	24,5	4 812	44,6	55,4
Kraslice	2 351	41,6	1 346	40,6	3,9	55,5	1 005	16,4	83,6
Mariánské Lázně	5 090	39,3	3 284	52,0	16,0	32,0	1 806	31,1	68,9
Ostrov	4 648	41,1	1 465	35,9	10,8	53,3	3 183	23,5	76,5
SOKOLOV	14 345	50,3	9 803	33,4	34,8	31,8	4 542	51,5	48,5

Poznámka:

Velkými písmeny jsou uvedena centra, která do konce roku 2002 plnila funkci okresních měst, obyčejným písmem jsou znázorněna centra, která jsou od roku 2003 obcemi III. stupně (ORP), kurzívou pak centra plnící funkce obce II. stupně (POU).

Karlovarský kraj má nejnižší podíl vyjíždějících za prací z obcí zázemí do jádra mikroregionu (37,4% osob) z celé České republiky. Oproti Olomouckému kraji, který měl naopak podíl nejvyšší, o 13,1 procentního bodu. Naopak podíl vyjíždějících do zázemí mikroregionu byl v Karlovarském kraji nejvyšší (33,1% osob), oproti Ústeckému kraji (19,1% osob) a Pardubickému kraji (19,9% osob). Karlovarský kraj měl v roce 2001 také nejvyšší podíl (41,1% osob) vyjíždějících z jádra do zázemí mikroregionu. Nejnižší podíl měl kraj Pardubický (23,9% osob). Karlovarský kraj, který má nejnižší počet obyvatel z České republiky, se i nejmenší měrou podílel na počtech vyjíždějících za prací.

Tab. 2.8.4 Integrita jader pracovních mikroregionů a jejich zázemí podle celkové a denní dojížděky za prací

Pracovní mikroregiony	Vyjíždějící ze zázemí (v %) do jádra mikroregionu		Vyjíždějící ze zázemí (v %) do všech obcí mikroregionu		Vyjíždějící ze všech obcí mikroregionu (v %) do obcí mikroregionu	
	celkem	denně	celkem	denně	celkem	denně
AŠ	56,0	59,5	62	66	49	58
CHEB	46,4	49,0	79	84	66	74
KARLOVY VARY	33,5	35,6	76	81	68	76
Kraslice	40,6	45,8	45	50	32	38
Mariánské Lázně	52,0	55,1	68	72	55	62
Ostrov	35,9	39,9	47	51	31	33
SOKOLOV	33,4	35,5	68	73	63	68

Poznámka:

Velkými písmeny jsou uvedena centra, která do konce roku 2002 plnila funkci okresních měst, obyčejným písmem jsou znázorněna centra, která jsou od roku 2003 obcemi III. stupně (ORP), kurzívou pak centra plnící funkce obce II. stupně (POU).

Ve všech mikroregionech kraje byl vyšší podíl denní vyjížděky za prací v rámci mikroregionu na celkové vyjížděce z obcí, než u vyjížděky bez rozlišení frekvence cest za prací. Výrazně vysoké zastoupení denní dojížděky mezi obcemi mikroregionu bylo zjištěno v mikroregionech AŠ (o 8,5 procentního bodu), Karlovy Vary (o 7,8 procentního bodu) a Cheb (o 7,4 procentního bodu). Provedená pracovní regionalizace potvrdila dominantní postavení krajského města, které je jádrem nejvýznamnějšího pracovního mikroregionu, soustřeďuje 39,6% pracovních míst v kraji. Kromě karlovarského, mají významné postavení ještě mikroregiony Cheb, Sokolov a Mariánské Lázně.